

PAIMIO
Paimion kaupunki

PAIMION KAUPUNGIN KOULUKULJETUSSÄÄNNÖT

Hyväksytty koulutuslautakunnassa 7.3.2019 § 13
Voimassa 1.8.2019 alkaen toistaiseksi.

Sisällys

1. YLEISTÄ.....	3
1.1. Lainsäädäntö.....	4
1.2. Koulukuljetusten yleiset periaatteet Paimiossa	4
2. KULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERIAATTEET	5
2.1. Koulumatkan määritelmä ja matkan pituus	5
2.2. Oppilaan itse kuljettava matka	6
2.3. Koulumatkan vaarallisuus.....	7
2.4. Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus	7
2.5. Muussa kuin lähikoulussa tai vieraassa kunnassa koulua käyvät oppilaat.....	8
2.6. Ruotsinkielisten oppilaiden kuljetukset.....	8
2.7. Vieraassa kunnassa käyvien erityisen tuen oppilaiden kuljetukset.....	8
2.8. Esiopetus.....	8
3. KOULUKULJETUSTEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET	9
3.1. Yleiset periaatteet.....	9
3.2. Linja-autokuljetukset	9
3.3. Muut kuljetusmuodot	9
3.4. Kuljetusavustus	10
3.5. Kuljetusten odotus.....	10
3.6. Kuormitussäädökset	10
3.7. Oppilaan sairastuminen koulupäivän aikana	10
3.8. Tukiopetus, jälki-istunnot ja kerhotoiminta	10
4. KUINKA KOULUKULJETUSTA HAETAAN.....	11
5. KULJETUKSEN AIKANA NOUDATETTAVAA	12
5.1. Yleistä.....	12
5.2. Liikenneturvallisuus	12
5.3. Linja-auton tai tilausliikenteen kuljettaja	12
5.4. Oppilasta koskevaa	13
5.5. Vastuut.....	13
6. POIKKEUSTILANTEET	14
6.1. Tapaturma.....	14
6.2. Kuljetukset ovat myöhässä	14
6.3. Vahinko tai ilkivalta	14
6.4. Kuljetuksen laatu.....	14
7. LUKION JA AMMATILLISEN KOULUTUKSEN KULJETUKSET	15

1. YLEISTÄ

Tämä asiakirja määrittää

- periaatteet, joiden mukaan oppilaalle myönnetään Paimion kaupungin kustantama koulukuljetus
- kuljetusten järjestämisen periaatteet
- ohjeet koulukuljetusten hakemiseksi, kuljetusten aikaiseen käyttäytymiseen ja poikkeavien tilanteiden varalle.

Esi- ja perusopetuksen kuljetuksissa noudatetaan samoja periaatteita.

Lähtökohtana on, että normaalisti kehittynyt lapsi kulkee koulumatkat jalan, pyörällä tai esim. joukkoliikenteen busseilla. Kannustamme hyötyliikuntaan, sillä liikunta ja oppiminen kulkevat käsi kädessä.

Pääsääntö on, että koulukuljetuksissa käytetään ensisijaisesti joukkoliikenteen busseja. Jos linja-auton käyttö ei ole mahdollista, esim. terveydellisistä syistä, kuljetusjärjestelyt hoidetaan jollakin muulla tavalla. Erityistapauksissa tarvitaan aina lääkärintodistus (terveydelliset syyt).

Oppilas voi valita itse aikataulusta käyttämänsä linja-autovuoron koulupäivän työjärjestyksen tai esiopetusajan mukaan. Taksikuljetuksessa olevalle ei välttämättä varata taksia molempiin päivittäisiin matkoihin, vaan esimerkiksi toinen matka voi tapahtua myös linja-autolla. Jonakin päivänä voi olla käytössä linja-autokuljetus molempiin matkoihin.

Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä jalkaisin tai eri kulkuvälineillä. Huoltajan tehtävä on huolehtia siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhemmillekin oppilaille opetetaan ja kerrataan vuosittain koulumatkareitit ja liikenteessä kulkeminen.

Paimion kaupungin hallintosäännön 25 § mukaan koulutuslautakunta päättää esi- ja perusopetuksen koulukuljetusperiaatteista ja saattoavustuksen maksamisesta.

Hallintosäännön 25.1 § mukaan sivistysjohtaja päättää yksilöön kohdistuvista erityispalveluista (mm. erityisperusteinen koulukuljetus) ellei päätösvaltaa ole delegoitu lautakunnan määrittelemissä koulukuljetussäännöissä toisin.

Koulukuljetus toteutetaan Paimiossa perusopetuslain 32 §:n ja koulutuslautakunnan vahvistamien periaatteiden mukaisesti.

Muiden kuin kaupungin järjestämään kuljetukseen oikeutettujen oppilaiden huoltajat ovat itse velvollisia järjestämään lastensa kuljetukset parhaalla mahdollisella tavalla.

Kuljetusoppilaiden huoltajat voivat itse järjestää lastensa koulukuljetuksen omalla kustannuksellaan, mikäli katsovat, ettei kaupungin tarjoama perustaso ole heille riittävä.

1.1. Lainsäädäntö

Perusopetuslaki 32 § (628/1998):

”Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettuun varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia.

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitettulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä.

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.”

1.2. Koulukuljetusten yleiset periaatteet Paimiossa

1. Jokaisella oppilaalla on oikeus omatoimiseen koulumatkaan.

Koululaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen kannalta on tärkeää, että lapset pienestä pitäen tottuvat kulkemaan matkoja myös kävellen. Toisaalta lasten ja nuorten oikeutena on oppia aikuisilta keinoja, millä selvittää arkipäivän tilanteista. Siksi lähtökohtaisena ajatuksena koulukuljetuksissa tulee olla oppilaiden mahdollisuus kulkea edes pieni osa koulumatkastaan omatoimisesti. Täten koulukuljetusauto ei hae oppilaita kotiportilta eikä tuo heitä sinne, ellei kyseessä ole oppilaan erityinen tarve tai erityisolosuhte, joka vaatii kuljetuksen kotiportille.

2. Koulukuljetus on kuljetuspalvelua, jota toteutetaan linja-autoilla ja takseilla.

Koulukuljetusten tarkoituksena on kuljettaa oppilaita kouluun ja kotiin sovittua reittiä pitkin. Kuljetettavat oppilaat ovat kuljetuksen noutopaikalla heille ilmoitettuna ajankohtana ja saapuvat sinne hyvissä ajoin. Koulukuljetus voi olosuhteista johtuen olla ajoittain myöhässä, mutta etuajassa kuljetus ei lähde noutopaikalta. Koulukuljetus voidaan järjestää kotipihasta tai muusta erikseen sovittavasta paikasta, jos matka pysäkillle ylittää kohdassa 2.2. määritellyn itse kuljettavan matkan.

3. Koulukuljetus on kokonaisuutena oppilasta palvelevaa, joustavaa ja taloudellista toimintaa.

Koulukuljetukset tulee järjestää mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja joustavasti siten, että oppilaiden ikä, kehitys ja hyvinvointi sekä toiminnan taloudelliset näkökohdat tulevat huomioon otetuiksi. Kotien, koulun ja kuljettajien välinen hyvä yhteistyö edesauttaa kuljetusten toimivuutta ja taloudellisuutta.

4. Koulukuljetus on myös kasvatustilanne.

Koulukuljetusta suorittava autoilija on kuljetustehtävässään myös kasvattaja. Tällöin hän vastaa oppilaiden fyysisestä ja henkisestä turvallisuudesta. Kuljetustilanteessa hänen tulee käyttäytyä vastuullisen ja turvallisen aikuisen tavoin kohdellen lapsia asiallisesti ja kunnioittaen. Tehtävässään hänen tulee ottaa huomioon myös lapsille ominainen käyttäytymismalli ja tapa reagoida uusiin tilanteisiin.

Oppilaita tulee sekä kotona että koulussa ohjata turvalliseen, kohteliaaseen ja toiset huomioon ottavaan käyttäytymiseen koulukuljetuksen aikana sekä kuljetusta odottaessaan. Heitä tulee opastaa turvalliseen käyttäytymiseen liikenteessä ja erilaisissa kulkuvälineissä. Hyvät tavat, toisen ihmisen huomioon ottaminen ja toisen erityispiirteiden kunnioittaminen ovat perusasioita, jotka oppilaiden tulee myös koulukuljetuksessa hallita. Kuljetuksessa olevien oppilaiden on noudatettava kuljettajan antamia ohjeita ja määräyksiä.

2. KULJETUSTEN MYÖNTÄMISEN PERIAATTEET

2.1. Koulumatkan määritelmä ja matkan pituus

Kaupunki vastaa koulukuljetuksen järjestämisestä, jos oppilaan koulumatka on kävelen mitattuna viittä kilometriä pidempi. Lakisääteisestä 5 km:n rajasta poiketen koulukuljetus järjestetään esioppilaille sekä perusopetuksen 1.-2. luokkien oppilaille, joiden koulumatkan pituus on yli 3 km. Koulumatkan pituus tarkoittaa yhdensuuntaista koulumatkaa.

Koulumatkan pituus mitataan lyhintä tavalla auki pidettävää jalankulkukelpoista reittiä pitkin kotiportilta koulun portille. Kotiportti tarkoittaa pihan/pihatien liittymää. Mikäli kotikiinteistö on laaja ja matka kotiovelta kotiportille on vähintään 100 metriä, koulumatka mitataan kotiovelta koulun portille.

Koulun portti tarkoittaa oppilaan tulosuunnasta nähdessä lähintä mahdollista koulun pihaan/kouluun johtavan tien liittymää, josta oppilas pääsee koulun välituntialueelle. Esiopetusmatka mitataan samoin kodin tai varhaiskasvatuspaikan portilta esiopetuspaikan portille.

Reitti mitataan lyhintä mahdollista reittiä. Mikäli oppilas voi suorittaa matkansa vaihtoehtoisesti jalankulkua, kevytliikennettä tai autoliikennettä varten tarkoitettua tietä pitkin, katsotaan koulumatkaksi lyhyin reitti, jota pitkin oppilas voi koulumatkan liikennesääntöjä noudattaen suorittaa. Koulutoimisto mittaa koulumatkat ensisijaisesti hyödyntäen Google Maps -ohjelmaa. Rajatapauksissa matkan pituus voidaan tarkistaa kaupungin paikkatietopalveluista.

Koulumatkalla tarkoitetaan oppilaan päivittäistä kodin ja koulun (tai kodin ja esiopetuksen järjestämispaikan) välistä suorinta tietä kuljettua matkaa, jonka oppilas kulkee kouluun (tai esiopetukseen) ja sieltä palatessaan. Kouluna huomioidaan vain kaupungin oppilaalle osoittama lähikoulu. **Mikäli oppilaalle on myönnetty ns. toissijainen koulunkäyntioikeus muuhun kouluun kuin hänelle osoitettuun lähikouluun, huoltajat vastaavat kaikista oppilaan kuljettamiseen liittyvistä järjestelyistä ja kustannuksista.**

Oppilaalla voi olla koulukuljetuksien järjestämiseksi vain yksi koti: se osoite jossa hän väestötietojärjestelmän mukaisesti asuu. Mikäli oppilas asuu ajoittain muualla kuin virallisessa kotiosoitteessaan (esim. yhteishuoltajuus ja ”vuoroviikkoasuminen”), huoltajat vastaavat parhaaksi katsomallaan tavalla itse omalla kustannuksellaan koulukuljetusten järjestämisestä muualta kuin oppilaan virallisesta kotiosoitteesta.

Koulukuljetusta on aina anottava. Mikäli kuljetusta anotaan matkan pituuden perusteella, kuljetusoikeus voidaan myöntää koko siksi ajaksi, jonka oppilas on oikeutettu kuljetuksen saamaan (= matkan pituus ylittää em. kilometrimäärän ko. lähikouluun).

Koulumatka järjestetään ensisijaisesti julkista liikennettä käyttäen. Koulukuljetusautoa käytetään, mikäli julkista liikennettä ei ole tai kävelymatka julkisen liikenteen pysäkillä ylittää omavastuurajan.

Se, että huoltaja ei esim. pysty saattamaan oppilasta, ei ole peruste koulumatkaedun myöntämiselle. Lain säädäntö lähtee lähtökohdasta, että oppilaan itsensä tulee suoriutua koulumatkastaan ja myös osata lähteä kotoa oikeaan aikaan pysäkillä.

Huoltajalle voidaan hakemuksesta korvata oppilaan kuljettamisesta aiheutuneita kuluja (kohta 3.4.).

2.2. Oppilaan itse kuljettava matka

Kaupungin velvollisuutena ei ole järjestää koulukuljetusta koko matkalle, vaan kuljetus voidaan järjestää vain osalle matkasta.

Koulukuljetukseen oikeutetulle oppilaalle voidaan myöntää oikeus linja-autokuljetuksen sijaan taksikuljetukseen, kun matka pysäkillä tai takaisin ylittää

- 1. – 2. lk:n oppilailla 2 km:n, ja
- 3. – 9. lk:n oppilailla 3 km:n rajan.

Taksikuljetus voi olla syöttöliikennettä, jolloin se voi koskea vain osaa koulumatkasta (vaihtoyhteys toiseen joukkoliikenteen kulkuneuvon).

Mikäli oppilas kävelee osan koulumatkasta pysäkillä / kouluun, huomioidaan, ettei koulumatkoihin käytävä aika ylitä perusopetuslain 32 §:n enimmäisaikoja. Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan oppilaan yhtä kilometriä kohti tarvitsema keskimääräinen kävelyaika on seuraava:

Ikä	Kävelyaika
5 v.	16 min.
6 v.	15 min.
7 v.	14 min.
8 v.	13 min.
9 v.	12,5 min.
10 v.	12 min.
11 v.	11,8 min.
12 v.	11,6 min.
13 v.	11,4 min.
14 v.	11,2 min.
15 v.	11 min.
16 v.	10,8 min.

2.3. Koulumatkan vaarallisuus

Jos koulumatka tai osa koulumatkasta on vaarallinen, kaupunki järjestää kuljetuksen vähintään vaaralliseksi katsotulle koulumatkan osuudelle.

Vaarallisuutta arvioitaessa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita. Ensisijaisesti käytetään paikallistuntemusta. Paimiossa on käytössä myös Koululiitu-ohjelma. Tien ylitys ei yksistään oikeuta ilmaisen koulukuljetuksen saamiseen. Ohjelma laskee raja-arvon eri vaaratekijöistä. Arviointi perustuu tielaitoksen tietoihin tieosuuksien liikennemääristä, nopeusrajoituksista, valaistuksesta, kunnossapidosta ja pientareen leveydestä sekä käytettävissä olevista kevyen liikenteen väylistä. Rajatapauksissa vaarallisia reittejä arvioivat koulukuljetuksia järjestävät henkilöt tutustumalla tarkemmin alueen olosuhteisiin käymällä itse paikan päällä. Koulumatkan vaarallisuus määräytyy ensisijaisesti Koululiitu-ohjelman raja-arvojen mukaisesti. Koululiidusta saatavat raja-arvot ovat suuntaa-antavia. Mahdolliset poikkeukset Koululiidun määrittämistä vaarallisista tieosuuksista päätetään koulutuslautakunnassa erikseen. Kaikille teille (mm. yksityistiet) ei ole erikseen Koululiidussa annettu riskilukuindeksejä, mutta niiden turvallisuuden arviointiin käytetään tarvittaessa samoja Koululiitu-menetelmän arviointitietoja.

Vaaralliset tieosuudet tarkistetaan koulutoimistossa. Kuljetusta ei järjestetä, jos vaaralliseksi todettu tienosa tai sen ylitys voidaan korvata ohjaamalla oppilaat käyttämään turvallista pidempää, kuitenkin alle 5 km:n kulkuyhteyttä.

Pelkkä vaarallisen tien ylitys ei vielä tee koulumatkasta vaarallista, ja vaaralliseksi luokiteltua tietä pitkin käveltävä matka bussipysäkillä voi olla 100-200 m.

Koulumatkaetus voidaan myöntää koko lukuvuodeksi tai vain osaksi lukuvuotta, ns. talvikaudeksi marraskuun alusta helmikuun loppuun.

2.4. Koulumatkan vaikeus ja rasittavuus

Kaupunki järjestää oppilaalle kuljetuksen, jos koulumatka on hänen henkilökohtaiseen kehitystasoonsa tai terveydentilaansa nähden liian vaikea tai rasittava. Kuljetuksen järjestäminen em. perusteella edellyttää aina asiantuntijalausuntoa oppilasta hoitavalta lääkäriltä (sairaus tai vamma). Pelkkä suositus kuljetuksen tarpeesta ei automaattisesti riitä kuljetuksen myöntämiseen.

Lausunnot voidaan tarkastella kokonaisvaltaisesti esim. yhdessä oppilashuollon kanssa. Lausunnot ovat yleensä suosituksia ja siksi tarvitaan myös koulun henkilökunnan käytännön asiantuntemusta. Paimion kaupungilla on aina tarvittaessa oikeus pyytää lisälausunto oppilaan sairaudesta tai vammasta ja koulukuljetustarpeen välttämättömyydestä myös Paimion kaupungin koululääkäriltä.

Lausunnosta tulee ilmetä kuljetustarpeiden syiden ja perustelujen lisäksi se, mille ajalle kuljetusta tarvitaan. Noutopaikkana on pääsääntöisesti reitin varrella oleva vakituinen noutopysäkki.

Koulutoimistolle toimitettavat asiantuntijalausunnot ovat voimassa määräajan tai enintään lukuvuoden kerrallaan. Määräaika on määritetty koulukuljetuspäätöksessä.

Tapaturmien vuoksi tarvittavan väliaikaisen koulukuljetuksen järjestämiseen varataan kaksi arkipäivää siitä lukien, kun hakemus ja lääkärintodistus ovat saapuneet koulutoimistoon. Koulutoimisto ilmoittaa lyhytaikaisen koulukuljetuksen myöntämisestä sekä kuljetuksen aloittamisen ajankohdan huoltajalle ja koululle.

2.5. Muussa kuin lähikoulussa tai vieraassa kunnassa koulua käyvät oppilaat

Perusopetuslain 6 §:n mukaan opetus tulee kunnassa järjestää niin, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaiikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Kunta osoittaa oppivelvolliselle lähikoulun tai muun soveltuvan paikan, jossa opetus järjestetään lain edellyttämällä tavalla.

Paimion kaupunki ei järjestä eikä korvaa huoltajan anomuksesta vieraassa kunnassa tai muussa kuin kunnan osoittamassa lähikoulussa (esim. kansainvälisessä koulussa) käyvien oppilaiden koulukuljetuksia. (Elinns. toissijaisessa koulussa käyvien matkoja ei korvata).

Paimiossa koulua käyvien vieraskuntalaisten oppilaiden kuljetuksia ei järjestetä eikä korvata.

2.6. Ruotsinkielisten oppilaiden kuljetukset

Ruotsinkielisessä opetuksessa Paimion ulkopuolella käyvien oppilaiden koulukuljetusperusteet määräytyvät näiden sääntöjen mukaisesti silloin, kun kyse on kaupungin heille osoittamasta lähikoulusta.

2.7. Vieraassa kunnassa käyvien erityisen tuen oppilaiden kuljetukset

Paimion kaupunki järjestää Turussa erityiskouluissa käyvien paimiolaisten oppilaiden kuljetukset sekä valmistavassa opetuksessa käyvien paimiolaisten oppilaiden koulukuljetukset, mikäli koulupaikka on kaupungin anoma. Muualla erityiskouluja käyvien oppilaiden koulukuljetusten järjestämisestä sovitaan tapauskohtaisesti ao. kuntien kanssa.

2.8. Esiopetus

Esiopetuksen oppilas on oikeutettu maksuttomaan esiopetuskuljetukseen tai kuljetuskorvaukseen, mikäli hänen matkansa kotoa ylittää 3 km tai kun esikoulumatka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi.

Lempilän päiväkodin Leijonien esiopetusryhmään maksuton kuljetus järjestetään koulukuljetusten yhteydessä ensisijaisesti vuoroliikenteen linja-autoja käyttäen. Mikäli vuoroliikennettä ei ole käytettävissä, esioppilaalle järjestetään joko osittain tai kokonaan kuljetus tilauslinja-autolla tai taksilla.

Koulukuljetuksessa olevien esikoululaisen huoltajat vastaavat siitä, että esikoululainen aina saatetaan ns. nouto-/paluupysäkille ja että häntä ollaan vastassa, kun lapsi saapuu esiopetuksesta. Esiopetuspaikassa otetaan lapset vastaan ja saatetaan kuljetukseen.

Mikäli päiväkodin kokopäiväryhmässä esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan koulukuljetukseen (= matka kotoa suoraan esiopetukseen tai heti esiopetuksen jälkeen kotiin), hänen huoltajalleen maksetaan lapsensa kuljettamisesta esiopetukseen saattokorvaus kilometrikorvauksena (kuljetusavustuksen periaatteet, ks. kohta 3.4). Saattokorvausta ei kuitenkaan makseta satunnaisesta esiopetukseen tai sieltä pois kulkemisesta. Saattokorvauksen perusteena on säännöllinen kaupungin kanssa etukäteen sovittu esiopetusmatka (maksuttoman kuljetusoikeuden tulee kestää vähintään 2 kk). Mikäli esioppilas on täydentävässä varhaiskasvatuksessa ennen esiopetuksen alkua tai sen jälkeen, huoltajat vastaavat itse kuljetuksista kotoa varhaiskasvatukseen ja takaisin.

3. KOULUKULJETUSTEN JÄRJESTÄMISEN PERIAATTEET

3.1. Yleiset periaatteet

Koulukuljetukset pyritään järjestämään mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti. Koulukuljetuksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevaa sisäistä joukkoliikennettä. Muita kuljetusmuotoja ovat koulukuljetusautot (taksit ja joukkoliikenneluvalla oleva kalusto), jotka kilpailutetaan hankintalain mukaisesti. Oppilas voi joutua käyttämään koulumatkallaan eri kuljetusmuotoja (joukkoliikenne ja/tai koulukuljetusautot).

Kuljetukset järjestetään pääsääntöisesti kodin ja koulun väliselle matkalle, huomioiden kohta 2.1. (koulumatkan pituus yli 5 km).

Huoltajat vastaavat oppilaan kuljettamisesta koululaisten aamupäivätoimintaan, sekä kuljetuksista iltapäiväkerhosta kotiin. Koulun järjestämään oppilaskerhoon kuljetus voidaan koulusta järjestää, mikäli kuljetus sopii jo olemassa olevaan kuljetukseen.

Iltapäiväkerhoon hyväksytyllä kuljetusoppilaalla ei voi olla samanaikaisesti kerhopaikkaa sekä kuljetusetuutta. Kuitenkin mikäli oppilas on saanut koulumatkoja varten bussikortin kulkeakseen julkisilla bussireiteillä, sen käyttämistä ei ole kielletty iltapäivätoiminnassa käyville oppilailta. Kaupungilla ei ole velvollisuutta järjestää erillisiä kuljetuksia iltapäivätoiminnasta kotiin. Iltapäivätoiminnan henkilökunta ei valvo lapsen siirtymistä kotimatalle tai kulkuvälineeseen. Tällöin lapsi on huoltajan vastuulla.

Paimion koulutoimi ei järjestä eikä korvaa oppilaiden terapiakuljetuksia.

3.2. Linja-autokuljetukset

Koulukuljetukseen oikeutetulle oppilaalle Paimion kaupunki myöntää joukkoliikenteellä matkustamista varten ladattavan koululaiskortin.

Kortille on ladattu lukuvuoden aikana tarvittava määrä matkoja. Kortti oikeuttaa lukuvuoden aikana matkustamaan vain koulumatkoja (kaksi matkaa / koulupäivä).

Kaupunki ostaa oppilaalle vain yhden kortin. Jos kortti rikkoutuu tai katoaa, oppilaalta peritään uuden kortin hankkimisesta aiheutuneet maksu- ja käsittelykulut. Kadonneen tai rikkoutuneen kortin käyttämättömät matkat korvataan lippu-/korttiehtojen mukaisesti. Koululaisten yhden matkan vaihtoaika on 75 min. Kortti palautetaan kouluun kesäloman ajaksi, jolloin ne nollataan ja ladataan uudelleen seuraavaa lukuvuotta varten.

Bussiaikataulujen muuttuessa (talvi-/kesäaikataulut) vanhempien on huolehdittava mahdollisten muutosten vaikutuksesta oppilaan kulkemiseen.

3.3. Muut kuljetusmuodot

Koulukuljetusauton mukaisia kuljetuksia ei järjestetä ovelta ovelle kuljetuksena, vaan oppilaat kerääntyvät ns. runkolinjan noutopysäkeille samalla tavoin kuin linja-autoa käyttävät oppilaat kerääntyvät linja-autopysäkeille. Ns. noutopysäkit sovitaan erikseen reittikohtaisesti. Koulukuljetusautoon ei voida ottaa muita

oppilaita kuin koulukuljetukseen oikeutettuja oppilaita, ellei asiasta ole erikseen sovittu ostopalveluna järjestettävien koulukuljetusten hankintasopimuksessa. Poikkeukset sovitaan tapauskohtaisesti asiantuntijalausuntoihin perustuen.

3.4. Kuljetusavustus

Oppilaan huoltajalle voidaan maksaa anomuksesta kuljetusavustusta koulumatkakustannuksiin, jos oppilas täyttää kuljetusehdot ja huoltaja kuljettaa tai saattaa oppilasta. Maksettava korvaus on sama kuin KELAn maksama korvaus oman auton käyttämisestä (vuonna 2019 korvaus on 0,20 €/kilometri/suunta) kaupungin määrittelemän matkan pituuden mukaan. Korvaus myönnetään vain niiltä matkoilta, jolloin oppilas on kyydissä. Korvausta ei siis makseta esim. huoltajan paluumatkalta kotiin sen jälkeen, kun hän on kuljettanut lapsensa kouluun.

Kuljetusavustusta ei myönnetä, jos oppilas on mahdollista sijoittaa kunnan järjestämään koulukuljetukseen, eivätkä esim. terveydelliset syyt vaadi erilliskuljetusta.

Perusopetuksen oppilaiden osalta kuljetusavustusta on anottava kirjallisesti (vapaamuotoinen hakemus osoitettuna koulutuslautakunnalle). Avustuksen myöntäminen arvioidaan tapauskohtaisesti ja asiasta päättää koulutuslautakunta.

Esioppilaiden osalta kuljetusavustuksesta tehdään sopimus esiopetuskuljetusten korvauksesta. Asiassa toimivalta on varhaiskasvatustoimiston viranhaltijoilla.

3.5. Kuljetusten odotus

Aikataulusta johtuen oppilas voi joutua odottamaan kuljetusta aamulla ja/tai iltapäivällä. Odotuksessa huomioidaan lain asettamat koulumatkan enimmäisajat (oppilaan iästä riippuen 2,5 h tai 3 h/ koulupäivä). Odotusajat pyritään pitämään kohtuullisina. Kuljetusta odottavalle oppilaalle koulu järjestää mahdollisuuden ohjattuun toimintaan. Ohjattu toiminta voi olla esim. läksyjen tekoa. Valvojana voi toimia koulun henkilöstöön kuuluva työntekijä. Vastuu valvonnan järjestämisestä on koulun rehtorilla.

3.6. Kuormitussäädökset

Koulukuljetuksissa noudatetaan liikenne- ja viestintäministeriön asetusta koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä.

3.7. Oppilaan sairastuminen koulupäivän aikana

Koululta otetaan yhteyttä huoltajaan kuljetusoppilaan noutamiseksi kotiin.

3.8. Tukiopetus, jälki-istunnot ja kerhotoiminta

Jos oppilas osallistuu tukiopetukseen tai hänelle on määrätty jälki-istuntoa, ko. toiminta pyritään järjestämään siten, ettei ylimääräisiä kuljetuskustannuksia tai järjestelyjä synny. Ensisijaisesti toimitaan siten, että oppilas voidaan ohjata koululta vielä samana päivänä lähtevään toiseen kuljetukseen tai linjaliikenteen autoon. Toissijaisesti otetaan yhteys huoltajaan kuljetuksen hoitamiseksi huoltajan toimesta.

Koulun kerhot pyritään järjestämään siten, että myös kuljetusoppilailla olisi mahdollisuus osallistua kerhoihin kuljetusaikataulut huomioiden. Opetuksen järjestäjällä ei ole velvollisuutta huolehtia koulukuljetuksesta koulun kerhoon, kerhosta kotiin tai kerhosta päiväkotiin. Jos oppilas on mahdollista ohjata toiseen koululle saapuvaan/koululta lähtevään kuljetukseen, myös kerhoon/kerhosta voidaan kuljettaa. Ylimääräisiä ajoja kerhojen vuoksi ei järjestetä.

4. KUINKA KOULUKULJETUSTA HAETAAN

Mikäli oppilaalle halutaan koulukuljetus, sitä on aina anottava kirjallisesti. Anomus tehdään Wilma-järjestelmän kautta.

Oppilashallinto- ja Koululiituohjelmasta saatavien tietojen sekä koulutuslautakunnan hyväksymien koulukuljetuksia koskevien periaatteiden perusteella ratkaistaan oppilaan kuljetustarve.

Mahdolliset ajantasaiset asiantuntijalausunnat koulukuljetusta varten toimitetaan alkuperäisenä paperiversiona koulutoimistoon hyvissä ajoin ennen koulukuljetusajankohdan tarvetta.

Kun kysymyksessä on koulumatkan rasittavuuden ja vaikeuden arvioinnista, päättävä viranhaltija voi kuulla myös koulun/varhaiskasvatuksen edustajia, jotka tuntevat oppilaan.

Erytisperusteinen koulukuljetus myönnetään asiantuntijalausuntojen perusteella enintään lukuvuodeksi kerrallaan. Poikkeuksena ovat vaativan erityisen tuen pienryhmäoppilaat, joiden kuljetustarve voidaan arvioida olevan pysyvä koko kouluajan.

Huoltajan hankkimat asiantuntijalausunnat on toimitettava joka lukuvuosi hakemuksen mukana uudelleen, elleivät ne ole luonteeltaan pysyväislaatuja. Sairauden tai tapaturman takia kuljetus voidaan myöntää lääkärintodistuksessa mainituksi ajaksi.

Koulukuljetus myönnetään aina määräajaksi. Tien vaarallisuuteen perustuva koulukuljetusoikeus myönnetään pääsääntöisesti vuodeksi kerrallaan, koska vaarallisuusluokitukset voivat muuttua. Muissa kaupungin peruskouluissa kuin Vistan koulussa oleville oppilaille matkan pituuteen perustuva koulukuljetusoikeus myönnetään vuosiluokille 1-6 yli 5 km:n koulumatkalle. Yli 3 km:n koulumatkalle voidaan kuljetusoikeus myöntää määräajaksi vuosiluokkien 1-2 ajaksi.

Koulukuljetusoikeudesta tehdään kirjallinen viranhaltijapäätös. Siitä on muutoksenhakumahdollisuus peruspetuslain 42 a §:n mukaisesti valittamalla Turun hallinto-oikeuteen.

Olosuhteiden muuttuessa on tehtävä uusi hakemus tai ilmoitettava, ettei kuljetuksen saamiselle ole enää perusteita.

5. KULJETUKSEN AIKANA NOUDATETTAVAA

5.1. Yleistä

Koulun järjestyssäännöt ovat voimassa myös koulumatkan aikana. Koulukuljetusta varten saatua koululaiskorttia saa käyttää ainoastaan koulumatkoihin. Oppilaille, joille on myönnetty koulukuljetus, lähetetään kuljetuspäätökset tiedoksi Wilma-järjestelmän kautta Wilmassa olevina päätösinä.

Tiedot koulukuljetuksista (aikataulut, reitti- ja nouto-/jättöpaikat) näkyvät Wilman täysversiossa (nettiversio) yläreunan valikosta Tulosteet->Koulukuljetustiedot. Reitti- ja aikataulut löytyvät Wilman tiedotteista. Wilmassa on myös linkki lautakunnan hyväksymiin koulukuljetussääntöihin, jotka ovat luettavissa kaupungin www-sivuilla.

Muutoksista ilmoitetaan Wilma-viestillä. Koulukuljetuksiin liittyvät tiedotteet tulevat aina koulutoimistosta (ei koululta).

5.2. Liikenneturvallisuus

Liikenneturvallisuus on kuljetuksen aikana tärkeintä. Linja- autossa tai koulukuljetusautossa ei saa liikkua kuljetuksen aikana paikasta toiseen. Koulukuljetusautossa on kuljetuksen aikana pidettävä turvavyöt kiinni. Koulukuljetusautossa on oltava mukana tilaajan antama kuljetusluettelo oppilaista.

Kaupunki tekee omalta osaltaan jatkuvaa työtä koulumatkojen turvallisuuden puolesta. **Huoltajat ovat ensisijaisesti velvollisia opastamaan lapsiaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä. Heidän toivotaan huolehtivan siitä, että koulunsa aloittaville ja vanhimmillekin oppilaille opetetaan ja kerrataan vuosittain koulumatkareitit ja liikenteessä kulkeminen. Huoltajia pyydetään muistuttamaan lapsiaan myös turvavyön käyttämisvelvollisuudesta.**

Turvallisen liikennekäyttäytymisen lisäksi huomioidaan ja koulupihan liikennejärjestelyt. Oppilaiden kuljetusten takia on syytä tietää, mihin koulukuljetusautot tulevat ja mistä ne lähtevät, missä oppilaat odottavat taksia tai linja-autoa, mihin huoltajat voivat ajaa autonsa kuljettaessaan lapsia ja miten ruoka- ja tavarakuljetukset sujuvat turvallisesti.

Koulukuljetusauto on merkittävä edessä ja takana omalla kilvellä, jonka voi korvata taksissa valaistulla koulukyytikuvulla. Koululaiskuljetuksissa ajoneuvokohtainen nopeusrajoitus on max. 80 km/ h.

5.3. Linja-auton tai tilausliikenteen kuljettaja

Kuljettaja on koulukuljetusten aikana kasvatuksesta vastaava henkilö. Kuljetusten aikana on noudatettava kuljettajan antamia ohjeita. Linja-auton tai koulukuljetusauton kuljettaja saa tarvittaessa puuttua kuljetuksen aikana tapahtuvaan epäasialliseen käytökseen tilanteen vaatimalla tavalla.

Kuljettajilla ei ole oikeutta ottaa koulukyytiin muita oppilaita kuin ne, jotka heille on ilmoitettu kuljetukseen, eikä myöskään tehdä sovituista poikkeavista kuljetuksista huoltajan tai oppilaan pyynnöstä. Kaikkia oppilaita tulee kohdella samojen periaatteiden mukaisesti.

5.4. Oppilasta koskevaa

Koulukuljetusautoa käyttävien oppilaiden kuljetusajat löytyvät Wilmasta vasemmalla olevasta valikosta kohdasta TULOSTEET nimellä OPPILAAN KULJETUSAIKATAULU, ennen koulun alkua. Lukuvuoden alussa huoltajan tulee seurata päivittäin mahdollisia aikataulumuutoksia Wilmassa. Oppilaan on oltava sovitussa paikassa **viisi minuuttia** ennen annettua aikaa.

Joukkoliikennettä käyttävän oppilaan tulee olla pysäkillä riittävän ajoissa ennen reitin linja-auton ohjeellista pysäkkiäikää. Koulukuljetusauton/joukkoliikenneauton ei tarvitse odottaa oppilasta, jos hän myöhästyy ns. noutopysäkillä. Tällöin kuljetus kouluun tai iltapäivällä koulusta on vanhempien vastuulla. Kuljetuksesta myöhästyneille ei järjestetä toista kuljetusta, vaan huoltajien vastuulla on järjestää myöhästyneen oppilaan kuljetus.

Kuljetus ei ole myöhässä, jos se saapuu pysäkillä enintään 10 minuutin kuluttua sovitusta ajasta. Koulukuljetusauto ei saa ohittaa noutopysäkkiä ennen sovittua aikaa, elleivät kaikki pysäkillä kyytiin nousevat oppilaat ole mukana.

Kuljetusoppilaita koskevat huoltajien mahdolliset viestit tulee lähettää sähköpostilla osoitteeseen **koulukuljetus@paimio.fi**, ei **Wilma-viestinä**.

Koulukuljetusauton / joukkoliikenneauton kyytiin saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esimerkiksi liikuntatunneilla tai joiden tuomista on erikseen sovittu koulun kanssa (ei kuitenkaan polkupyöriä). Oppilaiden urheiluvälineet (esim. luisitimet ja sukset) tulee kuljetuksen ajaksi pakata ja suojata asianmukaisesti.

Oppilas voi itse ilmoittaa jäävänsä tilapäisesti pois koulukuljetusauton paluukuljetuksesta vain siinä tapauksessa, että hänellä on esittää huoltajan allekirjoittama asiaa koskeva lupa tai asiasta on erikseen informoitu koulua. Vastuu kotimatkasta siirtyy tällöin huoltajalle. Myös jos kuljetusoppilas ei koulupäivän päätyttyä nouse koulukuljetukseen vaan poistuu koulun alueelta, vastuu kotimatkasta siirtyy huoltajalle.

5.5. Vastuut

Koulukuljetuksessa mukana olevien lasten huoltajat vastaavat siitä, että lapsi pääsee turvallisesti kotoa linja-auto-/koulukuljetusauton noutopysäkillä ja vastaavasti linja-auto-/koulukuljetusauton noutopysäkeiltä kotiin.

Liikennöitsijän/kuljettajan vastuu kattaa oppilaiden kuljetuksen noutopysäkillä koulun pysäkillä ja koulun pysäkillä paluupysäkillä.

6. POIKKEUSTILANTEET

6.1. Tapaturma

Paimion kaupunki on vakuuttanut kaikki oppilaat esikoulussa, koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista koulu-aikaa, iltapäivätoimintaa, koulumatkaa välittömästi koulun ja kodin välillä sekä myös vuosittaiseen suunnitelmaan merkittyjä opinto- ym. retkiä. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahinkoja ei korvata.

6.2. Kuljetukset ovat myöhässä

Ajokelin ollessa erityisen huono tai muista erityisistä syistä voi joskus käydä niin, että joukkoliikenneauto / koulukuljetusauto ei pääse kulkemaan aikataulun mukaisesti. Liikennöitsijä on tällöin velvollinen järjestämään korvaavan kuljetuksen.

Erytisen huonojen keliolosuhteiden, työtaistelun tms. aiheuttamien poikkeustilanteiden sattuessa kunta pyrkii järjestämään kuljetukset niin hyvin kuin mahdollista. Näissä tapauksissa päätös oppilaan kouluun lähettamisestä on huoltajan vastuulla. Kuljettajalla on oikeus tehdä tilannekohtaiseen harkintaan perustuva päätös muuttaa koulukuljetusreittiä tai oppilaan nouto- tai jättöpaikkaa tilapäisesti liikenneturvallisuussyistä johtuen.

6.3. Vahinko tai ilkivalta

Huoltaja on velvollinen korvaamaan oppilaan kuljetuskalustolle aiheuttaman vahingon. Liikennöitsijä ja oppilaan huoltaja sopivat vahinkojen korvaamisesta keskenään. Kunta ei korvaa oppilaiden autoille aiheuttamia vahinkoja.

6.4. Kuljetuksen laatu

Kuljetuksiin liittyvä mahdollinen palaute osoitetaan sähköpostiin koulukuljetus@paimio.fi. Jos on kyseessä yksittäistä oppilasta koskeva poikkeuksellinen tapahtuma tai jatkuva laiminlyönti, on syytä yksilöidä oppilas, tapahtuma-aika/ajat ja valituksen aihe.

Mikäli kuljetuksessa tapahtuu vakavia rikkomuksia, kuten liikennelainsäädännön rikkomista, tulee asianosaisten ottaa suoraan yhteyttä poliisiin.

7. LUKION JA AMMATILLISEN KOULUTUKSEN KULJETUKSET

Paimion kaupunki ei järjestä koulukuljetuksia lukion tai ammatillisen koulutuksen opiskelijoille. Lukion ja ammatillisen koulun opiskelijan koulumatkatuesta säädetään koulumatkatukilaissa. Koulumatkatukea voi hakea KELAlta.

Yleisenä edellytyksenä koulumatkatukeen on, että opiskelijan yhdensuuntainen koulumatka on vähintään 10 km ja kuukausittaiset koulumatkakustannukset ylittävät laissa määritellyn euromäärän.

Myös lukion oppilaat on vakuutettu koulussa tai koulumatkalla tapahtuvan tapaturman varalta. Vakuutus koskee varsinaista kouluaikaa, koulumatkaa välittömästi koulun ja kodin välillä sekä myös vuosittaiseen suunnitelmaan merkittyjä opinto- ym. retkiä. Vakuutus korvaa tapaturman aiheuttamat hoitokulut. Esinevahinkoja ei korvata.